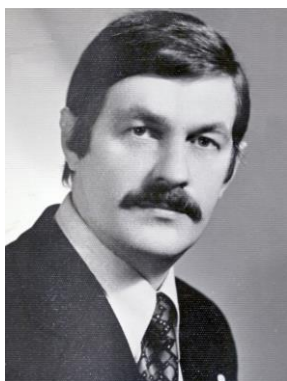

HISTORIA KATEDRY I KLINIKI ORTOPEDII I TRAUMATOLOGII NARZĄDU RUCHU
WYDZIAŁU NAUK MEDYCZNYCH W KATOWICACH ŚLĄSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

Oddział Urazowo – Ortopedyczny w *Górnicy Centrum Medycznym* w Katowicach - Ochojcu (następnie *Górnśląskim Centrum Medycznym*) oficjalnie otwarto 1 września 1977, a pierwszego pacjenta przyjęto 2 stycznia 1978. Ordynatorem został dr n. med. *Andrzej Wejsflog*. W latach 1986 – 2000 funkcję tę pełnił dr n. med. *Jerzy Totuszyński*. Następnie, decyzją władz zostało przekształcone w szpital akademicki Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, a mnie przypadł w udziale zaszczyt kierowania utworzoną Katedrą i Kliniką Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu w SPSK nr 7. Głównym celem powołania Katedr i Klinik było stworzenie wielokierunkowej bazy kształcącej studentów w jednym miejscu i z łatwym dojazdem, w pobliżu głównego ośrodka akademickiego w Ligocie, z dziekanatem i domami studenckimi. Jednostka *Wydziału Lekarskiego w Katowicach* (obecnie *Wydziału Nauk Medycznych*) rozpoczęła działalność 1 grudnia 2000 w *GCM im. Prof. Leszka Gieca*. Wielkim wyróżnieniem i życiowym wyzwaniem dla mnie było objęcie, po wygranych konkursie, kierownictwa i tworzenie bazy dydaktyczno – naukowej oraz warunków do rozwoju oddziału i wprowadzania innowacyjnych metod operacyjnych. Słowem, olbrzymia szansa i odpowiedzialność.

dr n. med. Andrzej WEJSFLOG

dr n. med. Jerzy TOTUSZYŃSKI

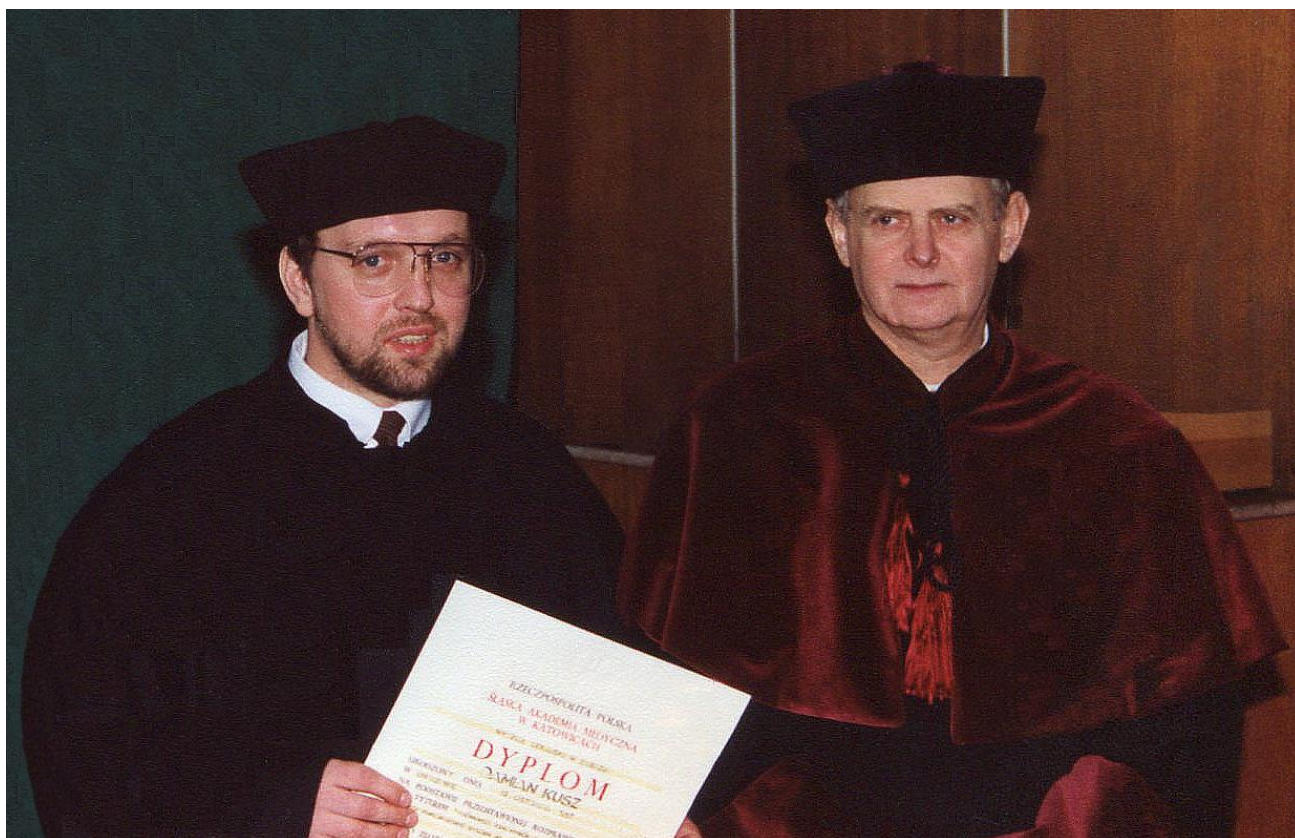

prof. dr hab. n. med. Damian KUSZ

Na szczęście, wyniosłem dobre wzorce z Rodzinnego Domu i wiele czerpałem od moich wybitnych nauczycieli i mistrzów - od lewej: *prof. Stanisław Szyszko*, wspaniały chirurg, *prof. Gabriel Wejsflog*, *doc. Izabela Szwarnowiecka* i przede wszystkim *prof. Andrzej Tokarowski*. Pierwszego z nich poznałem także na studiach

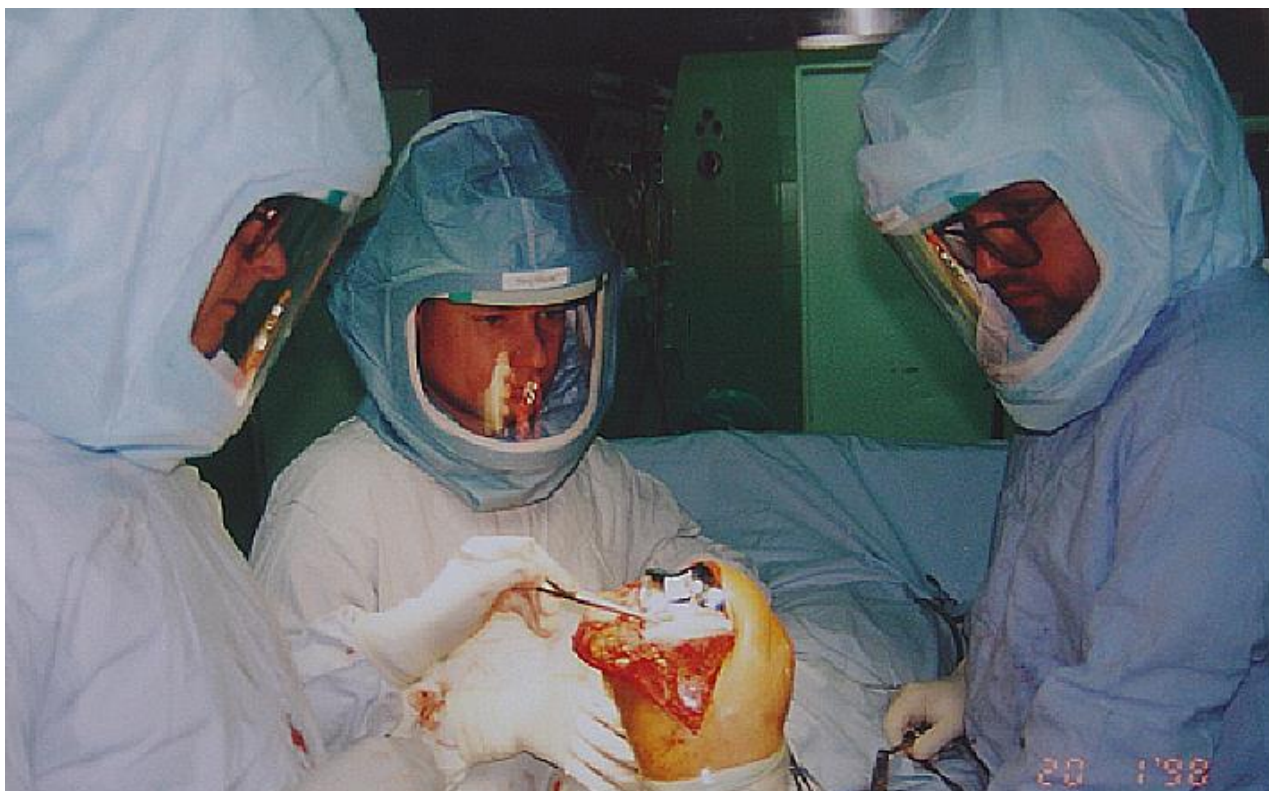

i w trakcie wczesnych lat pracy jako osobę stale uśmiechniętą i życzliwą, nigdy nie podnoszącą głosu, a jednocześnie wzbudzającą ogromny szacunek i posłuch. Prof. Tokarowski zaproponował mi przejście z II Katedry i Kliniki Chirurgii Dziecięcej Wydziału Lekarskiego w Zabrze Śląskiej Akademii Medycznej, gdzie pracowałem jako stażysta i młodszy asystent, do Katedry i Kliniki Ortopedii WLZ ŚAM, mieszczącej się również w Bytomiu, w tym samym budynku Specjalistycznego Szpitala nr 2, przy ul. Batorego 15. Wędrowałem wraz z nim i jednostką do Szpitala Powiatowego w Czeladzi i nowego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu. W tym ostatnim przez 9 lat prowadziłem odcinek dla pacjentów dorosłych.

Uroczyste nadanie stopnia doktora nauk medycznych – Promotor: prof. Andrzej Tokarowski.

Prof. Tokarowski był mentorem, któremu towarzyszyłem do końca. Pozostanie w mojej pamięci wyjątkowym człowiekiem, niezwykłym lekarzem i niezrównanym chirurgiem, a wieloletnie zmaganie z ciężką chorobą było przykładem niezłomności. Połączenie jego cech charakteru i prof. Szyszki to mój wzorzec dobrego kierownika.

Jedna z ostatnich wspólnych operacji, wykonanych przez prof. Andrzeja Tokarowskiego (z lewej).

Opowiadane przez Profesora historie i anegdoty sprawiały, że czasami niepokój i obawy znikwały. Niestety, wracały ze zwielokrotnionym smutkiem i niepewnością o przyszłość, wobec okrutnego losu i narastającą troską o jutro. Wymienione autorytety ukształtowały w różnym stopniu moją tożsamość oraz świadomość nie tylko trudów drogi lekarza - chirurga, ale też i piękna tej specjalności medycznej. Następnym przystankiem wskazanym przez moją nawigację życiową był Ochojec, który błyskawicznie stał się moim „drugim domem”. Wiedziałem, że przede mną ogrom pracy, ale to nowe doświadczenie zawodowe było fascynujące. Celem stało się stworzenie oddziału o dobrym poziomie naukowo – dydaktycznym i chirurgicznym, z przyjazną atmosferą w zespole, ze stałym podnoszeniem kwalifikacji i jakości usług medycznych oraz zadowolenie leczonych pacjentów. Każdy musiał zadać sobie pytanie, czy to na pewno jego miejsce pracy oraz jego dom ?

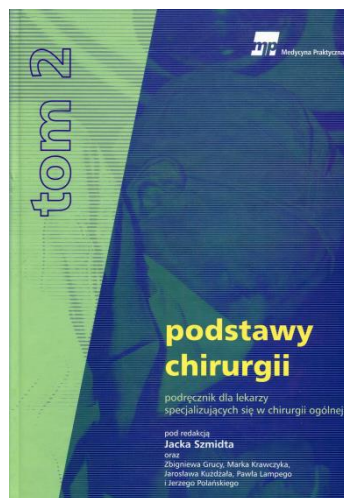
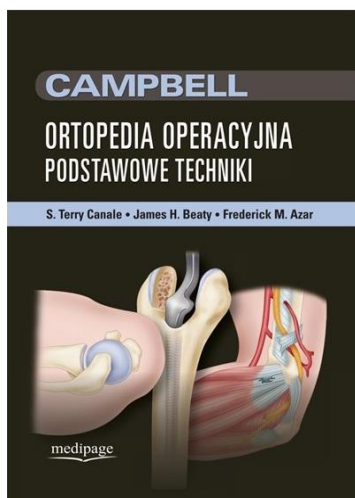
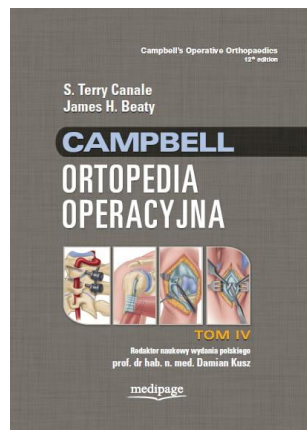
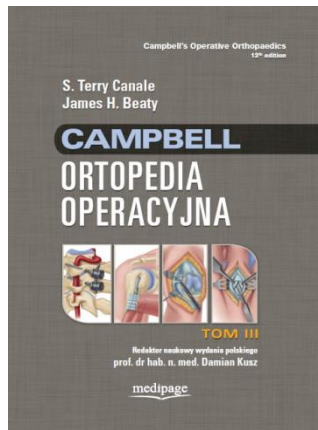
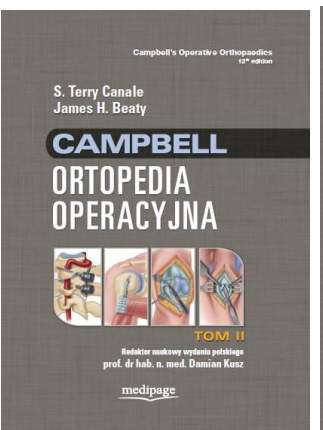
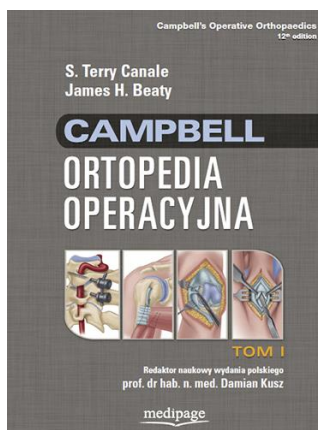
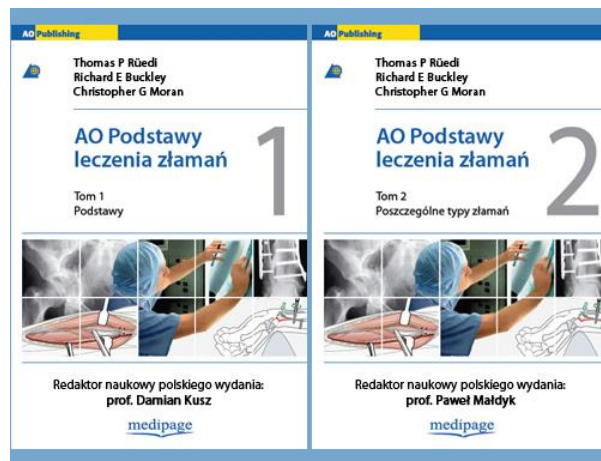
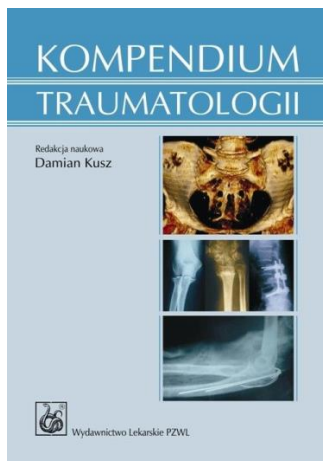
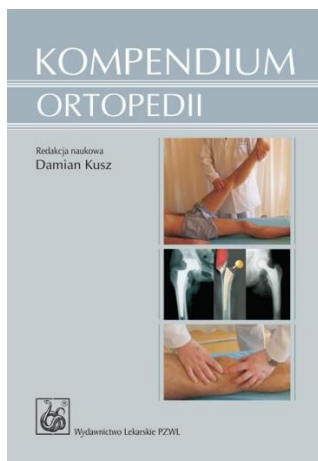
Realizację celu zapewniali wybitni współpracownicy (dr n. med.), pełniący kluczowe funkcje na Oddziale. Od lewej - Sławomir Dudko, Piotr Wojciechowski, Mariusz Nowak, Konrad Kopeć oraz Przemysław Bereza.

Sławek jest najstarszym, znakomitym i pracowitym lekarzem, który swoje życie zawodowe związał z tym szpitalem. Pogodnym usposobieniem i błyskotliwymi ripostami regularnie wywołuje u nas uśmiech oraz dobre samopoczucie. Piotr należy do grona bardzo dobrych ortopedów i traumatologów, zarówno w zakresie chirurgii dziecięcej, jak i leczenia pacjentów dorosłych. Obydwaj są filarami, z którymi budowałem Katedrę

i Klinikę. Pozostali, Mariusz, Konrad i Przemek są moimi i ich wychowankami oraz uzdolnionymi i sprawnymi chirurgami. Poza tym zespół tworzy 6 specjalistów – *Henryk Guzik, Marcin Borowski, Andrzej Kaźmierczak – Koćwin, Jakub Kamiński, Michał Wójcik i Paweł Kosior* oraz 8 rezydentów. Rozwój oddziału jest możliwy dzięki współpracy z zespołem anestezjologów i rehabilitantów pod kierunkiem mgr *Krystyny Czeladzkiej - Krerowicz, Eweliny Chmieleńskiej i Sebastiana Dybuli*. Doskonałe pielęgniarki (oddziałowa – *pani Jolanta Żak*) opiekują się naszymi pacjentami, wykonując odpowiedzialną oraz ciężką pracę. Świetne instrumentariuszki

(oddziałowa mgr *Wioletta Bała*), bez których nie byłby możliwy nasz rozwój chirurgiczny, to kolejne ogniwo postępu. Prowadzenie prawidłowej dokumentacji i rozliczanie wykonanych procedur medycznych oraz zajęć dydaktycznych zapewniają 3 sekretarki, a technik radiolog obsługę urządzeń rtg. Pod moim kierunkiem 21 asystentów uzyskało stopień doktora nauk medycznych, a 22 tytuł specjalisty z ortopedii i traumatologii. Podnosiliśmy kwalifikacje szkoląc się w ośrodkach w Argentynie, Austrii, Francji, Hongkongu, Japonii, Kanadzie, Niemczech, Norwegii, RPA, USA i Wielkiej Brytanii. Obecnie prowadzimy zajęcia ze studentami Wydziału Nauk Medycznych i Wydziału Nauk o Zdrowiu w Katowicach oraz zagranicznymi z USA, Tajwanu i Unijnego Programu Socrates – Erasmus. Dorobek naukowy stanowi 301 artykułów i doniesień zjazdowych, zamieszczonych w: *Aging Clinical and Experimental Research, Biological Trace Element Research, BMC Musculoskeletal Disorders, Cloning and Stem Cells, Experimental Biology and Medicine, Foot, Foot & Ankle Surgery, International Orthopaedics, Journal of Bone and Joint Surgery Br, Journal of Hand Surgery Br, Journal of Pediatric Orthopaedics B, Knee, Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthroscopy, Laboratory Investigation, Materials Science and Engineering C, Maturitas, Phlebology, Polymers for Advanced Technologies i Spine* oraz 8 podręczników i 12 rozdziałów w książkach. Wynikiem współpracy z Katedrami Akademii Górniczo - Hutniczej w Krakowie, Politechniki Śl. w Gliwicach, Akademii Wychowania Fizycznego i SUM w Katowicach

(*Biologii Molekularnej i Genetyki, Histologii i Embriologii, Biofizyki Lekarskiej, Mikrobiologii Lekarskiej, Chemii Klinicznej i Diagnostyki Laboratoryjnej*) oraz ośrodkami zagranicznymi jest prowadzenie interdyscyplinarnych badań, realizacja grantów, publikacja prac i wystąpienia na międzynarodowych spotkaniach naukowych. W 2003 w Helsinkach głosowaliśmy za wstąpieniem do Unii Europejskiej i zdobyliśmy główną nagrodę za plakat, która była pierwszym wyróżnieniem dla Polaków w historii *European Federation of National Associations of Orthopaedics and Traumatology*. Na kolejnym VII Kongresie *EFORT* w Lizbonie uhonorowano naszą prezentację i plakat. Pozostałe wyróżnienia to: zamieszczenie w *J Hand Surgery Br* publikacji przedstawionej w Atenach w 2007 podczas Kongresu *Federation of the Societies for Surgery of the Hand* i artykułów w *Spine* oraz *J Pediatr Orthop B*, które redakcja uznała za najlepsze prace opublikowane w tych czasopismach w 2012. Uczestniczyliśmy w 82 kongresach i sympozjach krajowych oraz w 61 zagranicznych.

Słyszalne na każdym kroku: „welcome to European Union” to piękny moment w życiu uczestników kongresu. Przygotowaliśmy 15 kursów doskonalących ogólnopolskich i międzynarodowych, w tym 4 wprowadzające do specjalizacji z ortopedii i traumatologii pod egidą Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego. Prowadziliśmy wykłady na szkoleniach nie tylko w kraju, ale i poza granicami Polski, w tym pod auspicjami European Pediatric Orthopaedic Society i EFORT. Współpracowaliśmy z każdym, kto reprezentował podobną wrażliwość i podejście do medycyny. Niezwykle ważne były również zebrania naukowe wewnątrzodziałowe.

Uczestnicy kursu z endoprotezoplastyki pierwotnej i rewizyjnej kolana, którzy przybyli do Katowic z Indii, opuszczali Ochojec zadowoleni nie tylko z powodu zdobytej u nas wiedzy i praktyki, ale i serdecznego przyjęcia. Zorganizowaliśmy 35 Sympozjów, w większości o zasięgu międzynarodowym, w tym spotkania cykliczne, które na stałe wpisały się w coroczny kalendarz wydarzeń naukowych w Polsce: „Koksartroza I – X”, „Biomechanika w Implantologii I - VI”, „Całkowita endoprotezoplastyka pierwotna i rewizyjna kolana w znacznych deformacjach i destrukcjach stawu I - III”, czy „Międzynarodowe Sympozjum Traumatologiczne I – III”. Zaproszeni wykładowcy ze świata i kraju to wybitne autorytety, wytyczające kierunki rozwoju i kształtujące stały postęp w naszej specjalności, zwłaszcza w zakresie nowych procedur chirurgicznych oraz rozwiązań materiałowo-konstrukcyjnych implantów. Atmosfera i poziom merytoryczny są zawsze wyjątkowe.

„Międzynarodowe Sympozjum Traumatologiczne”, które odbyło się w Katowicach w listopadzie 2011. W pierwszym rzędzie z lewej: prof. Joseph Schatzker z Toronto, a z prawej prof. Sergey Sergeev z Moskwy.

A pracy jest sporo, gdyż w Szpitalu będącym własnością Śląskiego Uniwersytetu Medycznego prowadzimy nie tylko działalność leczniczą, ale także naukową i dydaktyczną ze studentami polskimi oraz zagranicznymi.

W tym miejscu serdecznie dziękuję wszystkim osobom, które przyczyniły się i doprowadziły do zmiany mojego miejsca pracy, ponieważ oddały mi tym największą przysługę w życiu. O sukces trudno, ale świetnie smakuje.

„Koksartroza III”. Od lewej: prof. Tomek Mazurkiewicz (Lublin), Paweł Małdyk (W-wa), śp. Andrzej Bednarek (Lublin), Jarek Deszczyński (W-wa) i wnuczka prof. Wierzejewskiego, Małgosia Wierusz-Kozłowska (Poznań).

W latach 2013 – 2014 pełniłem funkcję Prezesa PTOiTr. Uważam to wyróżnienie za najważniejsze, ponieważ zostałem wybrany przez Członków Towarzystwa podczas Walnego Zebrania XXXIX Zjazdu w Rzeszowie w 2012. Przewodniczyłem Zarządowi Głównemu w czasie organizacji i obchodów 100 – lecia Polskiej Ortopedii w Poznaniu i przygotowań Jubileuszowego XXXX Zjazdu we Wrocławiu. Wielki honor, zaszczyt i niezapomniane chwile. W sumie przez 12 lat uczestniczyłem w pracach ZG PTOiTr. – od członka, przez II i I wiceprezesa, aż do Prezesa. Najważniejsze osiągnięcia mojej kadencji to podniesienie prestiżu i promocja Towarzystwa w kraju i za granicą, zacieśnienie współpracy ze strukturami EFORT, SICOT, innymi organizacjami krajowymi i międzynarodowymi, zrzeszającymi ortopedów i traumatolo-

gów, wprowadzenie zmian dostosowujących Statut do standardów światowych i autorskiego odznaczenia „Zasłużony dla Polskiej Ortopedii i Traumatologii” oraz opracowanie aktualnych zasad profilaktyki żylnych chorób zakrzepowo – zatorowych i certyfikatów przynależności do PTOiTr. dla Członków. Z pewnością ten okres wraz z funkcją konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie ortopedii i traumatologii w latach 2002 - 2010 jest ważnym doświadczeniem w moim życiu zawodowym. Wiele osób zalicza mnie do następców osób tworzących śląską, akademicką ortopedię i traumatologię, po wielkim prof. *Marianie Garlickim*, pierwszym kierowniku Katedry i Kliniki Ortopedii ŚAM w Bytomiu, i jego następcach: *G. Wejsflogu*, *I. Szwarnowieckiej* oraz *A. Tokarowskim*. Czy

mam satysfakcję i nagrody ? Tak. *Srebrny Krzyż Zasługi*, *Medal Komisji Edukacji Narodowej*, *Srebrna Odznaka Honorowa za zasługi dla Województwa Śląskiego*, *Medal Tyłmana Ortopedów Wojska Polskiego*, *Medal Wierzejewskiego w uznaniu szczególnych zasług dla Ortopedii Polskiej*, *Odznaczenie Zasłużony dla Polskiej Ortopedii i Traumatologii*, *Medal za szczególny wkład w rozwój współpracy naukowej ortopedów Polski i Ukrainy*, *Odznaka Zasłużony dla Śląskiego Uniwersytetu Medycznego*, *Certyfikat Zaufania Pacjentów - Laur*

Damian Kusz

Prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego
Katedra i Klinika Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu Wydziału Lekarskiego w Katowicach Śląskiego Uniwersytetu Medycznego

Jubileusz 100-lecia Ortopedii Polskiej Bez Nich nie byłoby teraźniejszości, bez Nas nie będzie przyszłości

Czy jeden wiek dla rozwoju specjalności medycznej, to czas wystarczający, aby osiągnąć wysoki poziom naukowo-dydaktyczny i leczniczy oraz rywalizować z najlepszymi Ośrodkami Urazowo-Ortopedycznymi na świecie? Czy mamy powody do zadowolenia i dumy z przynależności do Społeczności Ortopedów i Traumatologów oraz reprezentowania jednej z najtrudniejszych dyscyplin chirurgicznych? Czy rozliczając historię i tempo rozwoju mamy prawo powiedzieć, że kolejne pokolenia lekarzy wykorzystały całkowicie szansę i zrobiły wszystko, aby umiejscowić polską ortopedię i traumatologię w czołówce światowej? A może dopiero osiągnięcia ostatnich lat i wysoki poziom tej specjalności w obecnych czasach upoważnia Nas do współzawodniczenia o wysokie miejsce wśród największych mistrzów?

Zafascynowani aktualnym postępowaniem i bieżącym przyspieszeniem w tej dziedzinie, często zapominamy, że jej zdobycze stanowią naturalną konsekwencję i wynik wielu dokonań okresu minionego. Współczesna polska ortopedia i traumatologia, zanim stała się samodzielną i odrębną dyscypliną medyczną, która wniosła do dorobku światowego istotny wkład, przez kilkadziesiąt lat kształtowała się oraz poszukiwała właściwego kierunku rozwoju oraz odrębności w kilku ośrodkach w Polsce. Ośrodki te znane z osiągnięć w zakresie chirurgii ogólnej, wkrótce stały się miejscem powstawania polskich szkół ortopedycznych. Chirurgia była ich źródłem inspiracji, podobnie zresztą jak w innych krajach europejskich, skąd napływały wzorce. Jednym z najprężniejszych regionów, powstałych na przełomie XIX i XX wieku, stał się Lwów i działający tam Wydział Lekarski Uniwersytetu im. Jana Kazimierza. Od początku miejsce to miało szczęście do jednostek wybitnych, począwszy od Ludwika Rydygiera, przez Hilarego Schramma, na Adamie Grucy kończąc. Z odpowiednim szacunkiem należy docenić zrozumienie konieczności oddzielenia się chirurgii narządu ruchu od innych dyscyplin chirurgicznych. Utworzenie pierwszego Szpitala Ortopedycznego w Poznaniu w 1913 r., który po 10 latach stał się pierwszą Kliniką Ortopedyczną w Polsce, zapoczątkowało niezmiernie dynamiczny

rozwoj tej dziedziny i utrwaliło przekonanie, że właśnie ta specjalność jest ważną i integralną częścią nauk medycznych o znaczeniu podstawowym.

Prof. Ireneusz Wierzejewski, protoplasta polskiej ortopedii pod koniec studiów rozpoczął pracę w Klinice Monachijskiej u czołowego wówczas ortopedy niemieckiego, prof. Fritza Langego, a następnie, polecony przez niego, przeniósł się 1 sierpnia 1909 r. do prof. Konrada Biesalskiego, prowadzącego Berlińsko-Branderburski Zakład Leczniczo-Wychowawczy dla Osób Niepełnosprawnych w Berlinie (Ryc. 1). We wrześniu 1911 r. profesor opuścił Zakład i osiedlił się wraz z żoną na stałe w Poznaniu. Dnia 1 kwietnia 1913 r. została podpisana ostateczna umowa między Towarzystwem „Charitas” a Wierzejewskim

Ryc. 1. Ireneusz Wierzejewski (1881-1930)

i organizacyjne (m.in. organizacja procesu dydaktycznego i wdrożenie nowych metod edukacji studentów). Od wielu lat biorę aktywny udział jako członek w pracach *EFORT*, *SICOT*, *Regional Anticoagulation Working Group - Venous Thromboembolism Prophylaxis in Orthopedic Surgery*, *Polish Spine Society*, *Polskiego Towarzystwa Chirurgii Artroskopowej*, *Polskiego Towarzystwa Chirurgii Ręki*, *PTOITr.* i *Sekcji: Reumoortopedii, Osteosyntezy, Kolana i Chorób Metabolicznych Tkanki Kostnej*, *Polskiego Towarzystwa Inżynierii Medycznej* – współtwórca i wiceprezes 2001 – 2004 (także współautor nowego kierunku studiów – *Inżynieria Biomedyczna* na Politechnice Śl.), rad naukowych czasopism *Chirurgia Narządów Ruchu i Ortopedia Polska*, *Ortopedia Traumatologia Rehabilitacja*, *Kwartalnik Ortopedyczny*, *Artroskopia i Chirurgia Stawów* oraz *Journal of the American Academy of Orthopaedic Surgeons* (wydanie polskie). Wspomnę jeszcze o członkostwie w Komisjach Senackich i innych SUM ds. Wydziału Oświaty i Opieki Zdrowotnej, Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich, ds. Wydawnictw, Nauki, przyznawania nagród rektorskich, przyjmowania asystentów do pracy w uniwersytecie, Finansów i Budżetu oraz Rzecznika odpowiedzialności zawodowej nauczycieli akademickich. Jestem członkiem *Centrum Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śl.*, *Rady Dyscypliny Nauk Medycznych*, *Komisji ds. przewodów doktorskich i habilitacyjnych* (także przewodniczącym) i wniosków o nadanie tytułu profesora (łącznie 116 recenzji) oraz przewodniczącym *Rady Społecznej Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka SUM*. Cieszę podziękowania i dyplomy od studentów, w tym *Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny IFMSA – Poland* i studentów z całego świata, odbywających u nas praktyki wakacyjne.

Poznań 2013. Obchody 100 - lecia. Od lewej prof. Michael Wroblewski (następca wielkiego prof. Johna Charnleya z Wrightington), Paweł Małydk, Małgosia Wierusz-Kozłowska i Władysław Łokietek z Brukseli.

Od wielu lat uczestniczę jako członek lub przewodniczący w pracach komisji egzaminacyjnej, zadającej pytania w tzw. formie ustnej kandydatom na specjalistów z ortopedii i traumatologii. Czasami to duża przyjemność.

Bardzo istotne było powstanie 8 maja 2015 mojego autorskiego portalu „Polska Ortopedia i Traumatologia”, który jest miejscem spotkań wielu osób z całego świata, a comiesięczna liczba wizyt potwierdza słusność stworzenia adresu www.poitr.pl, gdzie można znaleźć rzetelne, obiektywne i istotne informacje o historii oraz współczesnych wydarzeniach i problemach naszej specjalizacji. Od edukacji (wykłady, ciekawe publikacje i nowości podręcznikowe), wiadomości o ważnych konferencjach i sympozjach krajowych i zagranicznych, ze sprawozdaniami z ich przebiegu, po biogramy wybitnych lekarzy i przypominanie materiałów filmowych oraz fotograficznych z ciekawych spotkań naukowych. Dzięki portalowi czytelnicy otrzymują przekaz o tym wszystkim co dla nas ważne, a niekoniecznie dobre i czego nie znajdą na innych stronach, przedstawiających nierzadko polukrowaną rzeczywistość. Uwagi korespondentów są dla mnie podstawową inspiracją rozwoju.

The screenshot shows the homepage of the Polish Orthopaedics and Trauma Surgery portal. The header includes the logo and the text "POLISH ORTHOPAEDICS AND TRAUMA SURGERY POLSKA ORTOPEDIA I TRAUMATOLOGIA" and "MIĘDZYNARODOWY PORTAL MEDYCZNY / INTERNATIONAL MEDICAL WEB PORTAL". A navigation bar contains links: "W NAJBLIŻSZYM CZASIE", "WYDARZENIA", "WYKŁADY", "AUTORYTETY", "HISTORIA", and "ARCHIWALIA". The main content area features a large banner for the "XXXVII Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Ortopedów Wojska Polskiego" (XXXVII Scientific-Educational Conference of Polish Army Orthopedists) scheduled for "16-18 września 2021 roku, Kraków" at the "Hotel Metropolo Kraków by Golden Tulip". It also mentions the "Biuro organizacyjne" (Organizing Office) "MediSfera" and the website "www.ortopediawojskowa.pl". On the right side, there is a section titled "REDAKTOR" (Editor) with a photo of a man and contact information: "O mnie", "E-mail, telefon / fax", "Adres", and "Komitet Naukowy".

Międzynarodowy i niezależny Portal autorski „Polska Ortopedia i Traumatologia” – ważne miejsce spotkań !

The banner is for the "KOKSARTROZA X" symposium. It features a large, stylized illustration of a hand holding a bone. The text "KOKSARTROZA X" is prominently displayed in a bold, white font with a black outline. To the right, it says "ONLINE" in a red box, followed by "KATOWICE 13-14 maja 2021 r." and "MIĘDZYNARODOWE SYMPOZJUM NAUKOWE". Below this, it mentions "20 lat Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu WNMK SUM w Katowicach". At the bottom, there are logos for "POLSKA ORTOPEDIA I TRAUMATOLOGIA", "SUM", "Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach", and "GŁÓWNY OŚRODEK REHABILITACJI PROF. LESZKA GIEGA". The website "www.koksartroza.pl" is listed at the bottom right.

Pierwsza „Koksartroza” zorganizowana w wersji internetowej, połączona z obchodami naszego 20 – lecia. Najważniejsze jednak są codzienne i nieraz obszerne komentarze, które otrzymuję w pocście. Poniżej jeden z nich: „Drogi Damianie, jestem pod dużym wrażeniem wysokiego poziomu „Koksartrozy”, doskonałej logistyki i Twojego kunsztu organizacyjnego, godnego tak zacnego 20 - lecia Jubileuszu Kliniki Ortopedii w Ochojcu. Skutecznie rozwinąłeś bazę prof. Andrzeja Tokarowskiego i wielka Ci za to chwała. Z serca gratuluję. Pokazałeś tym wydarzeniem, że jesteś nie tylko spadkobiercą, ale i budowniczym zacnego ośrodka oraz zna -

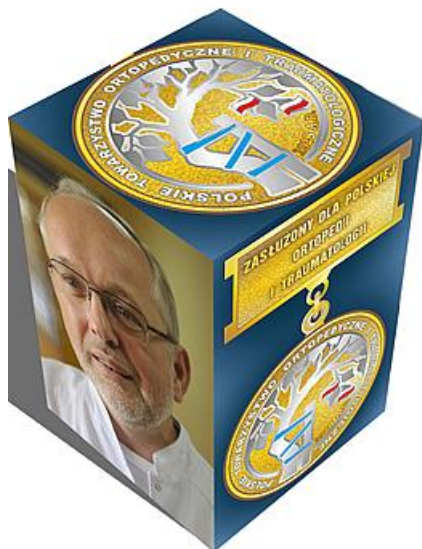
komitym nauczycielem pokoleń, co udowodnili dojrzałymi prezentacjami uczniowie. Twój wykład habilitacyjny uważam za wyprzedzający tamtą epokę, wspaniale wpisał się w teraźniejszość i uważam, że nie tylko nie stracił, ale wiele zyskał na aktualności. Element biologiczny Twoich badań tłumaczy liczne powikłania i dyskomfort poprotezowy chorego. Raz jeszcze gratuluję, życząc dalszych sukcesów ! Z wyrazami należnego szacunku dla Ciebie i Zespołu Lekarskiego oraz Pielęgniarskiego prof. zw. dr hab. med. Wojciech Marczyński.

XXXX Zjazd we Wrocławiu - wręczyłem Dyplom Członka Honorowego Prof. Rolfowi Haakerowi z Brakel.

Uroczysta Promocja Doktorska: dr n. med. Grzesiu Hajduk z lewej i Daniel Chrzan.

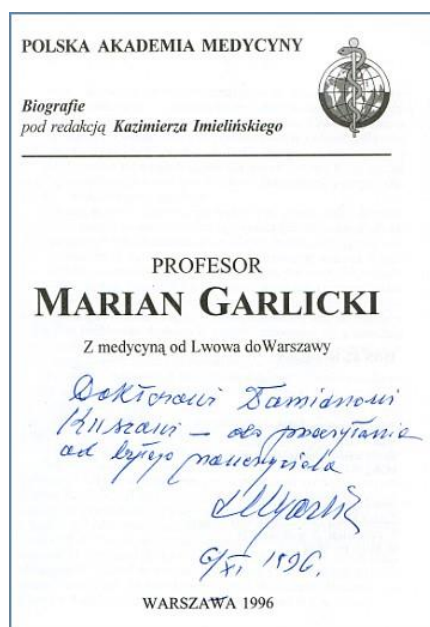
Odnaczenie „Zasłużony” dla Polskiej Ortopedii i Traumatologii” to mój autorski pomysł oraz projekt graficzny z dwoma polskimi flagami, symbolizującymi drugie stulecie polskiej ortopedii i traumatologii. Uważam wprowadzenie tego wyróżnienia za najważniejsze dokonanie kadencji 2013 – 14. Do chwili obecnej uhonorowaliśmy 85 wybitnych lekarzy naszej specjalności, a ja przewodniczę niezależnej Kapituły, wybieranej każdorazowo losowo spośród już odznaczonych. Nierzadko wręczałem je nie tylko znakomitym autorytetom naszej specjalności, ale także lekarzom, którzy nigdy nie otrzymali żadnej innej nagrody, a swoją ciężką pracą przyczynili się do rozwoju polskiej ortopedii i traumatologii.

Czasami zdążyłem tuż przed ich odejściem na zawsze. Regulamin

przyszanienia wymienionego, szanecznego i ważnego wyrazu uznania naszego Środowiska wraz z listą odznaczonych znajduje się na portalu POiTr. Warto rozejrzeć się w swoim regionie i poza nim oraz dostrzec osoby, które zasługują na chwilę docenienia w świecie, w którym nie ma już autorytetów, lub jest ich mało i mają znikomy posłuch społeczny, tak w wymiarze indywidualnym, jak i instytucjonalnym. Musimy stawiać na lekarzy młodych, ale zapominanie o starszych, naszych nauczycielach i mistrzach, to niewybaczalny błąd !

Drogi Koleżanki i Koledzy, 1 grudnia 2021 minie 21 lat od objęcia przeze mnie kierownictwa Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu WNMK SUM w Katowicach. Był to bardzo pracowity i dobry okres w moim życiu. Jeszcze raz podkreślę, że jednostka powstała i mogła się rozwinąć w takim stopniu, ponieważ byłem uczniem i spadkobiercą wiedzy i doświadczeń wspaniałych chirurgów o nienagannej postawie moralno – etycznej i niezwyklej trosce o dobro chorego. Z mojej strony wystarczyło tylko zaangażowanie i kontynuacja tradycji z dostosowywaniem nowoczesnych standardów leczenia do dynamicznie i nieustannie zmieniającej się dyscypliny medycznej. Wspomnę raz jeszcze o generale brygady WP, prof. *Marianie Garlickim*, osobie o wspaniałym życiorysie, współpracowniku prof. *Adama Grucy*, który 1 lutego 1952 został mianowany przez MZiOŚ specjalistą wojewódzkim w zakresie ortopedii i traumatologii na terenie województwa katowickiego. Z dniem 1 września objął stanowisko kierownika Katedry i Kliniki Chirurgii Ortopedycznej ŚAM, organizując

ją od podstaw na bazie Szpitala Miejskiego nr 2 w Bytomiu. Była to najmłodsza – trzecia z kolei – Klinika w Polsce, stanowiąca załazek i podstawę rozwoju ortopedii na Śląsku. W walce z często występującą w tym regionie urazowością i jej następstwami spełniała rolę nadrzędną. Z opowiadań mojego przełożonego wiem, że w tym czasie byli zatrudnieni w jednostce tak wybitni lekarze, jak m. in. prof. *Romuald Kreczko*, *Witold Szulc*, *Zdzisław Salamon*, *Władysław Zderkiewicz* oraz *Sławomir Zawadziński*. Wkrótce prof. Garlicki został

Rektorem naszej Alma Mater i posłem na Sejm RP, a mnie podarował swoją biografię z dedykacją „od nauczyciela”. To kurtuazja i zaszczyt, ale w tamtych czasach nie mogłem poznać pierwszego kierownika, gdyż nie było mnie jeszcze na świecie. Nastąpiło to znacznie później i bardzo sobie ceniłem tę znajomość. Do dzisiaj mam w swoim zbiorze Jego rewelacyjne podręczniki, które w wielu punktach nie straciły na aktualności. Człowiek z wielką klasą i skromnością ! Uczestniczyłem jako przedstawiciel SUM w ostatniej drodze Profesora.

Na naszym oddziale w GCM z pododdziałem dziecięcym zmieniał się zespół lekarski, ale każdy asystent zostawiał po sobie część siebie i za to dziękuję. To ciemna strona stanowiska, kiedy jest się odpowiedzialnym nie tylko za działalność usługową, ale również za naukową i wynik finansowy kliniki. Wielu z nas zostało ordynatorami czy

kierownikami zbliżonych struktur. Część pamięta o swoich korzeniach, ale zdecydowana większość zapomina o pierwszych naukach i nauczycielach. Nigdy nie było tutaj miejsca dla tych, którzy traktowali to miejsce jak tymczasowy przystanek. Identyczna sprawa jest z moimi doktorantami. Niektórzy wywołują niesmak i żal

Na naszym bloku operacyjnym tuż przed rozpoczęciem procedury dezynfekcji rąk do zabiegu chirurgicznego.

z powodu dużej pomyłki. Sporo osób twierdzi, że jesteśmy jedynym na Śląsku oddziałem, któremu udało się zbudować nową i liczącą się nie tylko w Polsce jakość. Niestety, ma to także ujemne skutki, którymi są przeciążenie pracą Zespołu z powodu ogromnego napływu pacjentów nie tylko z terenu województwa i coraz większy brak czasu na rozwój naukowy asystentów. SOR i transport lotniczy codziennie dostarczają nam poszkodowanych w bardzo ciężkich wypadkach komunikacyjnych, przemysłowych i sportowych oraz przekazywanych z wielu oddziałów, z których część można by zaopatrzyć w innych szpitalach. Wiem, że taka jest cena dobrej opinii, ale czasami mamy duże wątpliwości, czy osobami przekazującymi kieruje rzeczywiście medycyna, a nie zupełnie inna motywacja. Czekamy z utęsknieniem na

zmiany w publicznej Służbie Zdrowia, zwłaszcza w zakresie finansowania tego typu jednostek. Na koniec, dziękuję wszystkim za lata wspólnej pracy, przyzwoitość, zrozumienie, dobre słowo w ciężkich chwilach, empatię i działania dla dobra chorego. Bez bardzo doświadczonego zespołu to wszystko nie mogło się udać !

Prof. dr hab. n. med. Damian Kusz

Kierownik Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu WNMK SUM